

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 003
KARNATAKA SECONDARY EDUCATION EXAMINATION BOARD, MALLESWARAM,
BANGALORE - 560 003

ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆ, ಮಾರ್ಚ್/ಏಪ್ರಿಲ್ — 2014
S. S. L. C. EXAMINATION, MARCH/APRIL — 2014

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು
MODEL ANSWERS

ದಿನಾಂಕ : 28. 03. 2014

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 08-M

Date : 28. 03. 2014

Code No. : 08-M

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಮರಾಠಿ
Subject : First Language — MARATHI

[ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 125

[Max. Marks : 125

ಪ್ರಶ್ನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ	ಅಚ್ಚುಕ ಉತ್ತರ	ಗುಣ
I.	ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ : $15 \times 1 = 15$	
1.	(B) ಮಾರುಸಾಹೇಬ	1
2.	(A) ದರ್ಶನ	1
3.	(C) ಮಾಣುಸಕಿ	1
4.	(C) ಸಾಹಿತ್ಯ	1
5.	(C) ಆಜಿಬಾ	1
6.	(B) ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ	1
7.	(C) ಉಖಲ	1
8.	(D) ಮಾಸಾ	1
9.	(A) ರುಕ್ಮಿಣಿ	1
10.	(B) ಕಾಮ	1
11.	(C) ಊನ, ಹೂನ	1
12.	(B) ಭೂತ ಕಾಡ	1
13.	(C) ವಿಶೇಷಣ	1
14.	(A) ಪವನ	1
15.	(B) ಪಕ್ಷಿ	1

[Turn over

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
II.	रिकाय्या जागा भरा :	5 × 1 = 5
16.	नेवासे	1
17.	बालजरठ	1
18.	मयुरपंत / मोरोपंत	1
19.	मातृप्रेम	1
20.	तीन	1
III. 21.	योग्य जोड्या जुळवा :	5 × 1 = 5
	(i) बाईदेवबास	1
	(ii) मारूती चित्तमपल्ली	1
	(iii) प्रतिभा राय	1
	(iv) समर्थ रामदास	1
	(v) पदमा गोळे	1
IV.	खालील प्रश्नाची उत्तरे एका वाक्यात लिहा :	10 × 1 = 10
22.	तोफोचा गोळा लागून	1
23.	8 ते 9 वा शतकात झाला	1
24.	ज्ञानेश्वराचे माहेर पंढरपूर	1
25.	मकरपोता (मगरीचे पिलू) प्रमाणे खेळत होते	1
26.	घनाचे साथी आहेत	1
27.	समर्थ रामदासानी संभाजीराजांना पत्र लिहिले	1
28.	ढग इलेक्ट्रीकच्या तारेवरून उतरला.	1
29.	प्रश्नार्थक	1
30.	अपमान	1
31.	भावेप्रयोग.	1

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
V.	खालील प्रश्नाची उत्तरे दोन तीन वाक्यात लिहा : 15 × 2 = 30	
32.	आता मला तारणार तूच आणि मारणार तूच मला या जगात आणलीस तशीच परत पोचीव.	2
33.	त्यास निंद्य मानुन त्याला कधीही जातीत घेत नव्हते. त्याचे लग्नकार्य व्हावयाचे नाही त्याजकेड जेवावयास जात नव्हते.	2
34.	ढोलीतून मसण्याउद डोकावे, काळीबोर लांब शेपटी, मुंगससारखा दिसणारा.	2
35.	अख्खा गावात लेखक एकटाच कॉलेजमध्ये शिक्षण घेणारा विद्यार्थी. तोही कमी जातीचा.	2
36.	रविवारी मागत असत. या भिक्षेण मिलो, मका, गहू , डाळ ही धान्ये, पेशे मिळत असत.	2
37.	तळ्यातील पाणी सायंकालीन सूर्य प्रकाशात चमकायचे पावसाळ्यात प्रचंड प्राणलोट व्हायचा. तळे भरून ओसंडून जाई भरलेला तळाव पहाण्यास गर्दी करत.	2
38.	कान चांगले ऐकणाने शोभून दिसतात कुंडलाने नव्हे हात दानाने शोभून दिसतात कंकणाने नव्हे.	2
39.	मल्या सकाळाला आभाळ खाली झुकल्यासारखे वाटते. तेव्हा सूर्याचे कोवळे गुळाबी किरण दर्यावर चमकते तेव्हा.	2
40.	रूक्मिणीचे माहेर श्रीमंत व तालेवार आहे, लाडाकोडाचे मेणे पालख्या हत्ती घोडे अब्दागीराचे आहे.	2
41.	सत्तेची स्पर्धा, हेवेदावे, स्वार्थ, मत्सर, भांडण यासारखे दुर्गुण नसावेत.	2

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
42.	(अ) ज्ञान + उपासक — स्वरसंधी (ब) दिक् + अंतर — व्यंजनसंधी ।	2
43.	रूपकः उपमेय व उपमान यात एकरूपता आहे ती भिन्न नाहीत असे वर्णन जेथे असते.	2
44.	नांव : मंदाक्रांता; अक्षरे: 17 गण : म भ न त त ग ग यति : 4 व 6 व्या अक्षराव.	2
45.	(i) खूप कष्ट करणे. (ii) बलीदान देणे.	1 1
46.	(i) क्षणोक्षणी — प्रत्येक क्षणी — अव्ययीभाव समास. (ii) पंचवटी — पाच वटाचा समुह — द्विगु समास.	1 1
VI.	खालील प्रश्नांची उत्तरे पाच सहा वाक्यात लिहा : 10 × 3 = 30	
47.	क्षुल्लक कारणावरून आजी आजोबाची भांडणे होत. फटकळ आजी व संतापी आजोबा यामुळे भांडणे वाढत असत भांडण झाले की ते एकमेकाशी बोलत नसत एकमेकांना चिठ्ठा पाठवत असत. चिठ्ठ्या पोहचविण्याचे काम पंपू (नातू) करत असे.	3
48.	संस्कृत शब्द मराठीत जसेच्या तसे मराठीत येतात त्या शब्दांना तत्सम शब्द म्हणतात. उदा: नाम, ग्राम, सर्प, व्याघ्र, मनुष्य, पंच, कर्म, धर्म, इत्यादी. काही संस्कृत शब्द मराठीत येतांना त्यांच्यांत थोडा फार बदल होऊन मराठीत येताना त्यांना तद्भव शब्द म्हणतात. उदा: नांव, गाव, साप, वाघ, माणूस, पाच, काम इत्यादी.	3
49.	संदर्भ — पाठाचे नांव जिद्द लेखिका किरण बेदी. पुस्तकाचे नांव इटस ऑलवेज पॉसिबल अनुवाद लीना सोहानी स्पष्टीकरण: डॉ० किरण बेदीने भारताबद्दल वाटणाऱ्या प्रेमाने म्हटले आहे.	3

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
50.	कारण टाकळीतल्या प्रत्येक घरात एखाद दुसरा माणूस सैन्यात जात असे, गावात मुलांची आणि विधवा तरूण स्त्रियांचीच संख्या जास्त पण तेथील विधवा सुद्धा आपल वैधव्य एखाद्या अलंकारा सारख मिरवत.	3
51.	हिरा कैकाडी जमातीतील मुलगी. सावळ्या रंगाची विस्कटलेल्या केसाची मळका फाटका झगा घातलेली हरिणीसारख्या डोळ्याची आणि सावळ्यारंगामुळे अधिकच उटून दिसणाऱ्या पांढऱ्या दाताची ।	3
52.	संदर्भ — कवितेचे नांव पर्वणी, कवी-दासगणू — गणेश दत्तात्रेय सहस्रबुद्धे-शहिरी परंपरेतील कविता स्पष्टीकरण - मनुष्य जन्म एक शुभयोग (पर्वणी) आहे. त्याचा योग्य फायदा घेण्यास परमेश्वराचे निर्मल, पवित्र पावन पद कमलांना विसरू नका.	3
53.	दोस्ताचे घट जमवुन आपल्याच कविता आपणच वाचुन त्याचा उदोउदो करणे. आपले कौतुक आपणच करणे एखाद्या आपल्या कविते बदल काही वाईट बोटु लागला तर त्याला आपला दुष्मन मानुन त्यावर सर्व दोस्तानी मिळून त्याच्यावर तूटून पडणे.	3
54.	चाप्याने कवयित्रीची उदासीवृत्ती पाहिली व म्हणला आपले सहभाग्य केवदे आहे की मेघ भरून आलेले आहेत आता सर्वत्र बदल दिसून येईल तेव्हा तुही तुझी उदासी सोडून दे व गाणे गा.	3
55.	सौमित्री म्हणजे लक्ष्मण जेव्हा लक्ष्मण बोरावरील. डाग पाहू लागला तेव्हा शबरी सांगते ही पक्षानी खाल्लेली बोरे नसुन मी स्वतः माझ्या दांतानी चाखून पाहिली आहेत. ती उष्ठी बोरे नव्हेत कारण नेहमी माझ्या तोंडी रामनामाचा जप करत असते म्हणते ती रामनामाने अभिमंत्रित केली आहेत.	3
56.	कवीची आई रंगाने काळी शरीराने कृश. पण संसाराचा गाडा चालविण्यास रोज रानात जावुन लाकडाची मोळी आणुन ती बाजारात विकुन का बाड कष्ट गरीबीत जगणारी मानी स्त्री होती.	3

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
VII.	खालील प्रश्नाची उत्तरे प्रत्येक आठ ते दहा वाक्यात लिहा :	4 × 4 = 16
57.	<p>प्रचंड किंवा अजस्र अशा एका शब्दात वर्णन करता येणारी किमया म्हणजे चीनची भिंत इ० स० पूर्व 200 पासून सोळाव्या शतकापर्यंत सुमारे 1800 वर्षे या भिंतीचे बांधकाम चाळू होत देश रक्षणाच्या, विशेषता उतरेकडील रानटी टोक्यांना बाहेर ठेवण्यासाठी या भिंतीची निर्मिती झाली. भिंतीची लांबी सरासरी 21 फूट रूंद व तेवढीच उंच आहे. सहा घोडेस्वार एकावेळी या भिंती वरून जाऊ शकतात. जगाच्या इतिहासात संरक्षक वास्तुमध्ये या भिंतीला तोड नाही. त्यामुळे तिला चिनचा ड्रॅगन म्हणतात.</p>	4
58.	<p>डॉक्टरांच्या जीवनातील अविस्मरणीय घटना म्हणजे 1998 साली त्यांना एफ आर एस चे अधिसदस्यत्व मिळाले. रॉयल सोसायटीची स्थापना 1660 साली झाली. तेव्हापासून मोठमोठ्या शास्त्रज्ञांना हे अधिसदस्यत्व दिले गेले. तेथे एक रजिस्टर आहे. त्या रजिस्टरमध्ये एफ आर एस मिळविलेल्या शास्त्रज्ञांच्या साक्षण्या आहेत तिथे सही करताना आजही जुन्या पद्धतीचा टाक व तीच शाई वापरली जाते. त्यावेळी एक मुभा असते की ती की कोणत्याही एका शास्त्रज्ञाची सही पाहायती. बरेचजण न्युटनची सही पाहतात डॉक्टरांनी देखील न्युटनची सही पाहिली - हा प्रसंग.</p>	4
59.	<p>गोर गरीबांना छळू नका. गुणीजनावर जळू नका. स्वातंत्र्यासाठी बळीदान केलेल्या लोकांना विसरू नका. काळोखाची पुजा करू नका. थोर पुरुषांचे फक्त पुतळे उभारू नका. तर त्याचा मार्ग अनुसरा जातीचे विषय नष्ट करा. स्त्रीयांना समानतेची वागणुक द्या. परकीय भाषेची गुलामी स्वीकारू नका. माणूसकीत देव पहा. अशी विनंती भारत मातेने केली आहे.</p>	4

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
60.	कविता पूर्ण करा. ती वनमाला म्हणे, नृपाला हे तर माझे घर, पाहत बसते मी तर जेथे जललहरी सुंदर, हरिणी माझी तिला आवडे फारच माझा गळा, मैना माझी गोड बोलते तिजला माझा लळा.	4
61.	उताऱ्या वरील प्रश्नांची उत्तरे : (i) दुखे येतात ती आपली कसोटी पाहण्यासाठीच. (ii) टाकीचे घाव सोसल्याशिवाय दगडाला देवपण येत नाही. (iii) जगात अंधारी रात्र आहे म्हणूनच चंद्राला महत्व. (iv) सुखाची किंमत.	4 × 1 = 4 1 1 1 1
62.	पत्र लेखन : (i) लेखकाचा पत्ता (ii) मायना (iii) विषयानुरूप मजकुर (iv) शेवट (ज्याला पत्र पाठविणार त्याचा पत्ता)	5 1 1 2 1
63.	निबंध लेखन : (i) आकर्षक सुरुवात (ii) विषय मांडणी (iii) समारोप	5 1 ½ 2 1 ½